

ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის სამსახური

საკანონმდებლო ბაზის შემუშავება

ამ ეტაპზე ევროკავშირთან თანამშრომლობით, ასოცირების ხელშეკრულების ვალდებულებების გათვალისწინებით შემუშავდა:

"ნარჩენების მართვის კოდექსი"

მიმდინარეობს მუშაობა:

- "საქართველოს ტერიტორიაზე ნარჩენების ექსპორტის, იმპორტის და ტრანზიტის შესახებ" კანონპროექტზე;

- „ცალკეული საშიში ქიმიური ნივთიერებებისა და პესტიციდების ექსპორტ-იმპორტის შესახებ“ დებულების პროექტზე;

-კანონქვემდებარე აქტებზე:

- ნარჩენების ნუსხის და კლასიფიკაციის სახეობებისა და მახასიათებლების შესახებ;
- ნაგავსაყრელების მოწყობის, ოპერირების, დახურვის და შემდგომი მოვლის შესახებ;
- ნარჩენების აღრიცხვის წარმოების, ანგარიშგების განხორციელების ფორმისა და შინაარსის შესახებ;

ნარჩენების მართვის დაგეგმარება:

ნარჩენების მართვის თანამედროვე სისტემის შექმნის და დანერგვის მიზნით, შემუშავებულია ნარჩენების მართვის შესახებ სტრატეგიის და ნარჩენების მართვის შესახებ ეროვნული სამოქმედო გეგმის პირველადი პროექტები, რომელშიც გათვალისწინებულია ნარჩენების მართვის ძირითადი პრიორიტეტები და მიმართულებები, მათ შორის ქვეყანაში გასატარებელი ნარჩენების პრევენციის, ხელახალი გამოყენების, რეციკლირების (გადამუშავება), აღდგენის და განთავსების ღონისძიებები.

მიმდინარე და დასრულებული პროექტები

პროექტი „ნარჩენების მართვა ევროპის სამეზობლო და პარტნიორობის ინსტრუმენტის (ENPI) აღმოსავლეთ ქვეყნებში“

პროექტი დაფინანსდა ევროკავშირის მიერ და განხორციელდა საერთაშორისო ორგანიზაცია Eptisa-ს მიერ გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსა და კავკასიის

რეგიონულ გარემოსდაცვით ცენტრთან (REC Caucasus) თანამშრომლობით.

პროექტის ფარგლებში ქვემო ქართლის რეგიონში განხორციელდა შემდეგი აქტივობები:

- ნარჩენების ინვენტარიზაცია;
- ნარჩენების მართვის არსებული სიტუაციის შეფასება;
- შეირჩა პოტენციური ტერიტორიები რეგიონალური ნაგავსაყრელისა და ნაგავგადამტვრითი სადგურების მოწყობის მიზნით;
- ნარჩენების მართვის ფინანსური და ინსტიტუციონალური ანალიზი;
- ცნობიერების ამაღლების აქტივობები;
- შემუშავდა ნარჩენების მართვის 15 წლიანი რეგიონალური გეგმა.

პროექტი ”დარიშხანის სამთო ნარჩენების მართვა საქართველოში”

პროექტი მიმდინარეობს ჰოლანდიის მთავრობის დაფინანსებითა და საქართველოს მთავრობის თანადაფინანსებით. პროექტს ახორციელებს კომპანია Witteveen+Bos სამინისტროსთან თანამშრომლობით. პროექტის ფარგლებში ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში დარიშხანშემცველი ნარჩენების უსაფრთხო განთავსების მიზნით დაგეგმილია:

- ორი სამარხის მშენებლობა (ურავი 1, ურავი 3);
- ერთი სამარხის შეკეთება (ურავი 2);
- მდინარის ნაპირსამაგრი ჯებირის მოწყობა ;
- ტერიტორიის შემოღობვა.

ამ ეტაპზე აღნიშნული სამუშაოების ჩატარებისთვის გამოყოფილია ტერიტორიები.

აღნიშნული პროექტი სამინისტროს გარემოზე ზემოქმედების სპეციალურმა საბჭომ გაათავისუფლა გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის პროცედურებისგან, ჩატარებულია ეკოლოგიური ექსპერტიზა და გაცემულია დადებითი დასკვნა.

ამ ეტაპზე ხელმოწერის ფაზაშია მემორანდუმი კომპანია RVO-სა და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შორის პროექტის დაფინანსებასთან დაკავშირებით.

პროექტი „საქართველოში ცანას დარიშხანის სამთამადნო წარმოების და გადამუშავების ობიექტებზე ეკოლოგიური და უსაფრთხოების თვალსაზრისით არსებულ საგანგებო მდგომარეობაზე რეაგირება“

ლენტეხის მუნიციპალიტეტში ეუთოსთან თანამშრომლობის რეჟიმში განხორციელდა დარიშხანშემცველი ნარჩენების უსაფრთხო განთავსების მიზნით ცანა 1 და ცანა 3-ზე ორი სამარხის სამშენებლო პროექტის მომზადება შესაბამისი ხარჯთაღრიცხვით.

პროექტი „მდგრადი ორგანული დამაბინძურებლების (მოდ) პესტიციდების განთავსება და საქართველოში არსებული მდგრადი ორგანული დამაბინძურებლების (მოდ) პესტიციდების ლოკალიზაციის საწყისი ღონისძიებები“

პროექტი მიმდინარეობს GEF-ის დაფინანსებით. UNDP-ის ორგანიზებით სამინისტროსთან თანამშრომლობის რეჟიმში მუშავდება იაღლუჯას შხამ-ქიმიკატების პოლიგონის რემედიაციის სამოქმედო გეგმა. შესწავლილი და შეფასებულია იაღლუჯას შხამქიმიკატების პოლიგონი. ასევე, შემოღობილია სამარხის ტერიტორია ფართობით 4ჰა.

აღნიშნული პროექტის ფარგლებში ბერძნული კომპანია „Polyeco“-ს მიერ მოხდა იაღლუჯას

მოდ-პესტიციდების (მდგრადი ორგანული დამაბიძურებლები) ნაგავსაყრელზე 230 ტონა პესტიციდის მოგროვება, შეფუთვა და გატანა ბელგიასა და საფრანგეთში გაუვნებლების მიზნით.

პროექტი “ვადაგასული პესტიციდების ლიკვიდაციისა და ხელახალი დაგროვების თავიდან აცილების პოტენციალის გაძლიერება, როგორც ყოფილი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიებზე გამოუყენებელი საშიში ქიმიური ნივთიერებების რეგულირების მოდელი”

პროექტს ახორციელებს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის საერთაშორისო ორგანიზაცია (FAO) გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან თანამშრომლობით.

პროექტის ფარგლებში განხორციელდა ვადაგასული პესტიციდების ინვენტარიზაცია მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

დაგეგმილია 150 ტონამდე ვადაგასული პესტიციდების შეგროვება, შეფუთვა და ქვეყნის ფარგლებს გარეთ გატანა გაუვნებელყოფის მიზნით.

პროექტი „ბორჯომის სანიტარული ნაგავსაყრელის მოწყობა“

პროექტი დაფინანსებულია ჰოლანდიის მთავრობის მიერ და განხორციელდა ჰოლანდიის არასამთავრობო ორგანიზაცია "Ameco International"-ის მიერ გარემოს დაცვის სამინისტროსთან და ბორჯომის მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობით.

პროექტის ფარგლებში განხორციელდა შემდეგი ტექნიკური სამუშაოები:

- ნაგავსაყრელზე ახალი უჯრედის მოწყობა;
- უჯრედზე ჰიდროსაიზოლაციო ფენის მოწყობა;
- სადრენაჟო სისტემის მოწყობა;
- ძველი ნარჩენების მიწის ფენით გადაფარვა;
- მთლიან ნაგავსაყრელზე წყალარინების სისტემის მოწყობა;
- გამონაჟური წყლებისათვის გამწმენდი გუმბურის მოწყობა და სხვა.

ნაგავსაყრელის ტექნიკური უზრუნველყოფის სამუშაოები დასრულებულია და შესაბამისი ტექნიკა (ტრაქტორი, ნაგავმზიდი მანქანა) მფლობელობაში გადაეცა ბორჯომის მუნიციპალიტეტს.

პროექტის ფარგლებში ჩატარდა ტრენინგების კურსი ნაგავსაყრელის პერსონალისთვის.

პროექტი „ინფექციური სამედიცინო ნარჩენების მართვა საქართველოში“

პროექტი დაფინანსებულია ჰოლანდიის მთავრობის მიერ. განხორციელდა არასამთავრობო ორგანიზაცია "Ameco International"-ის მიერ გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან თანამშრომლობის რეჟიმში.

პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია თბილისსა და სამტრედიის 2 თანამედროვე ინსინერატორის მოწყობა, რომლებიც მოემსახურება დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველოს და მოახდენს ინფექციური სამედიცინო ნარჩენების გაუვნებელყოფას გარემოსდაცვითი სტანდარტების შესაბამისად.

ამ ეტაპზე მიმდინარეობს "Ameco International"-ს მიერ ინსინერატორების მოწყობის სამუშაოები. პროექტი ითვალისწინებს კერძო სექტორის დახმარებას ინფექციური სამედიცინო ნარჩენების

გაუვნებელყოფის სფეროში. ინსინერატორები გადაეცემა ტენდერში გამარჯვებულ კომპანიებს, კერძოდ, შპს „ეკომედს“ და შპს „ექსპრესდიაგნოსტიკას“.

ციანიდების შემცველი ნარჩენის გატანა/გაუვნებელყოფის სამუშაოები

ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის სამსახური ორგანიზებას უწევს სს „ქუთაისის ავტოქარხნის“ ტერიტორიაზე აღმოჩენილი და შემდგომში დედოფლისწყაროს #10248 სამხედრო ბაზის ტერიტორიაზე დროებით განთავსებული ციანიდების შემცველი ნარჩენის გატანისა და გაუვნებელყოფის ღონისძიებებს. შექმნილია სამუშაო ჯგუფი, რომელიც მუშაობს აღნიშნული ნარჩენების ტოქსიკურობის დადგენისა და გაუვნებელყოფის ღონისძიებების შემუშავების საკითხებზე.

საერთაშორისო თანამშრომლობა

სამსახური აქტიურად თანამშრომლობს ბაზელის, როტერდამის და სტოკჰოლმის კონვენციების სამდივნოებთან და კომპეტენციის ფარგლებში აწვდის სამდივნოებს შესაბამის ინფორმაციებს. განიხილავს ტრანსსასაზღვრო გადაზიდვების კორესპონდენციებს და ახორციელებს წინასწარდასაბუთებულ თანხმობის პროცედურებს.

ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული ნარჩენების მართვის თვინინგის პროექტის „გარემოს დაცვის სამინისტროს შესაძლებლობათა გაძლიერება ნარჩენების მართვის სისტემის შემუშავებისა და გაუმჯობესების მიზნით საქართველოში“ ფარგლებში, ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის სამსახურის თანამშრომლები, სამინისტროს სხვა სტრუქტურული ერთეულების წარმომადგენლებთან ერთად მიწვეული იყვნენ ბულგარეთში ნარჩენების გადამუშავება-გაუვნებელყოფის ეფექტური და გარემოსდაცვითი სტანდარტების შესაბამისი ღონისძიებების შესახებ გამოცდილების გაზიარების მიზნით.

სამსახურის თანამშრომლებმა მონაწილეობა მიიღეს გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციისა (FAO) და ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტის ფარგლებში თემაზე-„პესტიციდებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის გაუმჯობესება პოსტ-საბჭოთა კავშირის ქვეყნებში“ ჩატარებულ შეხვედრაში. შეხვედრაზე განხილული იქნა ყოფილ საბჭოთა კავშირის ქვეყნებში პესტიციდების და ქიმიური ნივთიერებების მართვისა და ფერმერულ მეურნეობებში პესტიციდების უსაფრთხო გამოყენების საკითხები. ასევე იმსჯელეს სამართლებრივი პოლიტიკის შემუშავებისა და კვლევის ჩატარებაზე პესტიციდებით მოწამვლის მიზეზებზე შესაბამის ქვეყნებში.

სამსახურის წარმომადგენელი მონაწილეობდა ევროკომისიის მიერ დაფინანსებულ „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ მრავალმხრივი თანამშრომლობის II პლატფორმის ფარგლებში დაგეგმილ სემინარში ნარჩენების ეფექტურად გამოყენების შესახებ.